The trees keeping Vietnam afloat Những loài cây giữ cho Việt Nam khỏi bị ngập

Erin Craig (BBC Travel)

(3)

• • •

That forest is also home to the commune of Cam Thanh, whose fishermen navigate the flooded trees in traditional woven boats called 'thuyền thúng'. Increasingly, also carry tourists enjoyably. MFF has helped Cam Thanh develop an eco-tour programme for travellers to visit the forest with fishermen in their thuyền thúng boats. The project increases both ecological awareness and local incomes, making the forest invaluable to Cam Thanh's economic future.

But this plan only involves the men of the village, and impact of projects greatly increases when the whole community is involved. So MFF has also funded grants to help local women turn their houses into eco-homestays.

Locals fish in traditional woven boats called 'thuyền thúng' Người dân địa phương đánh cá trên những chiếc thuyền nan, gọi là 'thuyền thúng'

Rừng dừa nước cũng là môi trường sinh sống của xã Cẩm Thanh, nơi ngư dân đi lại qua những rặng cây ngập nước bằng thuyền thúng. Ngày càng có nhiều du khách ưa đi chơi bằng thuyền thúng. MFF đã giúp Cẩm Thanh phát triển chương trình du lịch sinh thái, đưa du khách đi cùng ngư dân tới thăm khu rừng trên các thuyền thúng. Dự án đã giúp nâng cao nhận thức về môi trường sinh thái lẫn thu nhập cho người dân địa phương, khiến khu rừng trở nên đáng giá đối với tương lai kinh tế Cẩm Thanh.

Thế nhưng chương trình này mới chỉ gồm nam giới trong xã tham gia, và các dự án có tác động to lớn hơn nếu như cả cộng đồng cùng tham gia. Vì thế MFF cũng đã tài trợ các khoản không hoàn lại nhằm giúp phụ nữ địa phương biến nhà mình thành các nhà nghỉ sinh thái để đón du khách.

Not every house is eligible to become a homestay. The rules are strict, not just environmentally but also culturally. For example, there must be at least two generations living in the house in order to help guests learn the culture and history of the community through a shared living experience. Visitors work alongside the family in the fields, take boats into the mangrove palm forest and participate in cooking classes and family activities.

Like many local projects, it's small-scale. The first two homestay houses opened in March 2017, and two more are currently getting certified.

Không phải nhà nào cũng đủ tiêu chuẩn để làm nhà nghỉ. Các quy định nghiêm ngặt không chỉ vì môi trường mà còn vì cả văn hóa nữa. Chẳng hạn như ít nhất phải có hai thế hệ cùng chung sống trong gia đình, nhằm giúp khách tới nghỉ tìm hiểu văn hóa và lịch sử của cộng đồng qua việc chia sẻ những trải nghiệm sống. Du khách sẽ cùng gia đình lao động trên những cánh đồng, đi thuyền vào khu rừng dừa nước và tham dự các khóa học nấu ăn cùng các hoạt động gia đình.

Cũng giống như nhiều dự án địa phương, dự án trên chỉ có quy mô nhỏ. Hai nhà nghỉ đầu tiên đã mở cửa vào tháng Ba 2017, và sẽ có thêm hai nhà nữa đang được cấp giấy chứng nhân.

One of the challenges MFF faces in growing preservation efforts is that many Cam Thanh residents lack a sense of urgency. Locals are more concerned about maintaining their way of life and feeding their families. The distant threat of environmental change is harder to take seriously.

"People talk a lot about climate change, but the threat is not very clear," said Huyen Tran Ngo, project director for Cam Thanh's Women's Union. I asked Samito and Henckes whether mangroves were a solution for Vietnam's sea-level crisis or just a stop-gap measure. Neither was willing to be unequivocal, but both agreed that mangroves were part of the answer.

Một trong những thách thức mà MFF phải đối mặt trong nỗ lực bảo tồn môi trường là nhiều người dân Cẩm Thanh không cảm thấy điều này là cấp bách. Họ thường quan tâm nhiều hơn tới việc làm thế nào để duy trì được cuộc sống và nuôi sống gia đình. Mối đe dọa xa xôi về thay đổi môi trường khó làm họ lo lắng.

"Mọi người nói rất nhiều về thay đổi khí hậu, nhưng mối đe dọa của nó lại không thật rõ," bà Ngô Huyền Trân, giám đốc dự án thuộc Hội Phụ nữ Cẩm Thanh nói. Tôi hỏi Samito và Henckes liệu rừng ngập mặn có phải là giải pháp cho cuộc khủng hoảng nước biển dâng cao ở Việt Nam hay không, hay đó chỉ là một biện pháp tạm thời. Không ai đưa ra câu trả lời rõ ràng, nhưng cả hai đều đồng ý rằng rừng ngập mặn là một phần của lời giải.

Experts say Vietnam's best bet may be to plant more mangrove trees, in which Nipa palms are the only palms adapted to salty coastal waters

Các chuyên gia cho rằng tốt nhất là Việt Nam hãy trồng nhiều hơn nữa rừng ngập mặn, trong đó, dừa nước là loại cây cọ duy nhất thích nghi được với nước mặn ven biển

I contemplated this from the Japanese Bridge in Hoi An while watching raindrops spatter against the water below. Inside the covered bridge I found a shrine to the God of Weather, with spent sticks of incense from other peoples' prayers. I thought of this vulnerable community with its history and culture that might be lost to rising tides in future. So I offered my own prayer to the capricious god: that this beautiful place would still be attracting travellers – and their cameras – in 100 years.

Tôi suy ngẫm điều này ở Chùa Cầu khi ngắm nhìn những hạt mưa thánh thót rơi xuống mặt nước bên dưới. Bên trong cây cầu có mái che, tôi thấy miếu thờ vị Thần Thời tiết với mấy nén hương từ những lời cầu mong của những người khác. Tôi đã nghĩ về cộng đồng dễ bị tổn thương này với lịch sử và nền văn hóa của họ có thể sẽ mất đi do thủy triều dâng cao trong tương lai. Và tôi cầu khấn với vị thần vốn thất thường ấy để xin cho cái nơi xinh đẹp này tiếp tục quyến rũ các du khách cùng những chiếc camera của họ trong 100 năm nữa.

A.H.A. giới thiệu